

Thesavrvs|| Locorum|| Commvniwm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XXIX. Opinio, Opinio communis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

similes invitis Rusticis, nec pro operis rustico-
rum iis invitis exigi potest pecunia. *Carpe. L. 1. Resp. 65. num. 6.* nec alio in loco praestanda, quam
in loco domini.

Limita, nisi opera, ad quas extensio fieri de-
bet, similitudinem quandam habeant cum de-
terminatis, nec operarum debitorem ultra
praefinitam praestandi rationem nimium gra-
vent.

II.

Quoties opera sunt determinata, toties de-
bentur, utut non fuerint petita, quia ibi dies
interpellat pro homine *l. 12. C. de contr. & com-
mitt. stipul.* Quoties vero indeterminata, toties
non debentur nisi petita, hic enim ex volunta-
te ejus, cui debentur, dependet, operarum exa-
ctio. *l. 22. pr. ff. de oper. libert.*

III.

Opera Frohndienst, Hand-Plug, Frohn/ vel
sunt determinata, gesetzte und gemessene Dien-
ste/ benannte Frohntage/ Schmitt-Heutag; vel
indeterminata, ungemessene/alltägliche Dienste/
quae praestantur pro consuetudine, vel juxta pa-
cta curalia, Dinge Notul. *Moler. l. 2. sem. 32.*

IV.

Opera nocturnae non praestantur, nisi tem-
pore necessitatis vel ex consuetudine, *Husan. de
homin. prop. cap. 6. n. 96.*

V.

Ad operas pertinent custodia canum, eincru-
ra saltuum, munitiones viarum & pontium,
cultura agrorum domini, annonae advectio
&c. *Gail. tract. de Arest. cap. 10. num. 4.* non ve-
ro custodia castrorum vel excubiae. *Natta Conf. 185.*

VI.

Opera aliis delegari & locari nequeunt, nisi
in casu necessitatis vel arii alieni. *Berlich. de
cis. 67.* neque coguntur rustici extra provinci-
am & in locis longe distitis operas praestare *Re-
senthal. de Feudis. concl. 71. n. 5.*

VII.

Ad operas rustici cogi possunt captione pi-
gnorum, carceratione, relegatione. *Borcholt.
conf. 9. q. 1. 6.* Neque opera ab iis praescribi pos-
sunt *Husan. de homin. prop. cap. 2. num. 32.*

CAPUT. XXVI.

Operarius.

OPERARIUS dignus est mercede
sua, *Matth. 20. Voca operarios, & redde il-
lis mercedem.* Paulus *ad Cor. 1. c. 3. c. qvi-
cunque 4. 12. q. uest. 2. cap. cum secundum
16. de praebend. Rebut. in repet. l. Barba-
rius. num. 8. ff. de offic. Praetor. Marant. de
ordine jud. p. 4. dist. 9. num. 197. Azini in
praxi. §. 3. cap. 31. num. 35. Surd. de aliment.
tit. q. uest. 59. num. 2. Valasc. conf. 125. num.
2. Mexi. in tract. taxae panis. conclus. 2. n.
87. Perez. l. 1. Ordin. pag. 36. & l. 1. tit. 5.
lib. 7. Ordin. pag. 427. Bobadil, in sua po-
litica lib. 1. c. 13. num. 48. Gonzal. ad re.*

gul. 8. Cancel. gloss. 4. num. 17. & quidem
pro rata temporis quo laboravit, reditus
officii ipsi debentur, ut & beneficii Ec-
clesiastici. Nonnullis tamen etiam to-
tius anni cepti salarium ejusque here-
ditas praestandum est, *Perez. Cde. canon.
Civil. n. 7.*

CAP. XXVII.

De Opificio.

Axioma I.

Valent statuta opificum, ne quis extra opi-
ficium ducat uxorem, daß einer ins Amt frey-
en muß/ non tamen ut ad certam personam
quis adstringatur. *M. Steph. de Jurisdic. l. 2. p. 2.
c. 7. Speckh. 3. C. 95.*

II.

Opificum pacta, ne, quod unus coepit, alter
perficiat, daß was einer angefangen/ der ander
nicht soll ausmachen/ *L. 1. m. C. de monopol.*

III.

Ab opificiis non sunt excludendi liberi opi-
fionum, molitorum, publicanorum, balneato-
rum, tibicinum tubicinumque. *Rec. Imp. de anno
1548. Part. 4. Const. Elect. Sax. 37.*

IV.

Ad emancipationem opificum requiritur
Geburtsbrief seu testimonium de legitimo or-
tu, item Lehdbrief & Meisterstück. *Wohn. in obs.
pract. verb. Junst.*

CAP. XXIX.

Opinio, Opinio com-
munis.

Axioma I.

Opinionum varietate stante ea est sequenda,
quae magis aequitati convenit, & à rigore disce-
dit. *Lea quae 64. l. non omnibus 68. ubi Dec. ff. q. 1.
in fraud. cred. fin. §. in computatione 9. ubi gloss.
& Dd. C. de iure delib. Corat. lib. 1. de commamb.
opin. tit. 6. num. 7. Myns. 2. obs. 10. in fin. praesertim
si talis opinio in naturali sit fundata ratione.
Socin. in l. qui agnitis. col. 3. ff. de except. Jason. in
l. filio pater. notab. 2. ff. de legat. 1. & in l. servum. §.
sequitur. colum. prima ff. de V. O. Vultei. 1. Confil.
Marpurg. 29. num. 108.*

II.

Opinio illa amplectenda est, per quam in du-
bio peccatum evitatur. *c. veniens 15. extra. de
sponsal. clem. exvi. de V. S. Pantsehman. 1. q. uest.
practico. num. 9. Imol. in c. cum contingat. de ju-
rejur. Corsec. in repet. rubr. de iurejur. privi. 18.
Bald. in l. 2. C. de Commod.*

III.

Inter opiniones contrarias ea sequenda, quae
distinctione rem conciliat, *Lud. Gomez. ad S.
rursus. num. 14. Inst. de att. Quod sapius fe-
cit Justinianus in conciliandis veterum Jero-
num*

rum dissensionibus, ita concordavit Ulp. opiniones Labæonis & Octaveni sibi contrarias in l. item videndum 18. pr. ff. de petit. hered. ita conciliavit & Gajus opiniones Proculi & Sabini in l. adeo 7. §. cum quis 7. vers. & tamen media sententia. ff. de acquir. domin. ad quod etiam facit gloss. in cap. operente de offic. delegat. & notatur in l. 1. C. de inoffic. dot. c. in literis 5. de restit. spoliat. c. cum expediat 29. de elect. in 6. & in c. perniciosè 23. de panit. dist. 1. huc refer & ea quæ not. Salicet. in l. filia cuius. C. famil. hercise. Roch. de. Curt. in c. fin. num. 191. de consuet. Cacheran. decis. Pedem. 21. num. 16. Corat. d. tit. num. 80. Hartman. Pistor. 2. quest. 47. n. 25. Parif. conf. 106. num. 45. vol. 1. Vult. 2. Conf. Marpurg. 29. num. 139. unde etiam inter opiniones ea semper potior esse perhibetur, per quam Dd. ad concordiam reducuntur. Imol. in l. de pupillo. §. fin. de nov. oper. nunc. & in l. 1. in princ. cod. tit. & in l. s. finita. §. illud. ff. de damn. infect. Modern. in l. si cum dotem. §. si pater. ff. solut. matrem. & in l. centurio ff. de vulg. & pupill. substit. Nicell. in tract. contrarietatum. Bart. differentia 128.

IV.

Opinio illa verior præsumitur, quæ à majori parte Dd. recipitur & approbatur. l. 1. in princ. ibi sanè crebrior apud veteres opinio. ff. de offic. questor. l. 4. in princ. ibi & generaliter. ff. de his qui not. infam. l. 5. in pr. ibi dicitur vulgo. ff. ad L. A. quil. l. 12. §. 27. ibi, quam sententiam quotidie increbescere de instruct. & instrum. legat. Menoch. lib. 2. de præsumpt. 71. num. 2. siquidem verius & magis integrum est iudicium, quod multorum, quam quod unus aut alterius sententia comprobatur Aristot. lit. 3. polit. cap. 7. & 11. Clem. 1. vers. quod etiam de sentent. excomm. Quod enim à pluribus sapientibus quæritur, facilius invenitur. Bald. in l. juris ignorantiam. C. qui amitti.

V.

Opiniones plures referens cum ultima plerumque statuere videtur. Bart. in l. bona fides 31. per illum text. ff. de pos. gloss. in l. qui filium. §. Sabini ad SC. Trebell. Bald. in l. si mater. §. per illum text. C. ne de stat. defunct. controuv. fiat. Hartm. Pistor. 1. quest. 24. n. 41. & hoc in Legibus & glossis non infrequens esse, ut opinio ultima in dubio intelligatur approbata, priore relicta not. gloss. in l. cum ictos. C. de sum. Trinit. pro qua facit, l. pacta novissima. 12. C. de pact. & quod L. XII. Tabul. cautum erat, quodcumque postremum populus iussit, id jus ratumque esto. vid. & Gædd. 3. Conf. Marp. 33. n. 83. Unde cum in iure feudali sapissimè contrariæ & inter se pugnantes Ictorum opiniones referantur citra ullius expressam approbationem, ut 2. F. 17. §. nam & illud. & tit. 28. §. bis consequenter. tit. 30. §. 1. & 2. F. tit. 36. §. 1. §. 3. & 6. quo casu ex more feudistico opinionem reprobam plerumque ultimo loco collocari solere post Camerarium not. Hartm. Pistor. 2. quest. 25. n. 30. & q. 32. n. 2. quod tamen non perpetuum esse, apparet ex iis quæ tradit Rosenthal. de feud. cap. 7. quest. 55. allegatus à Gothofred. Anton. disp. feud. 1. th. 1. lit. l. in fin.

VI.

Opinio præfertur & prævalet veritas. cap. nuper. 4. extr. de bigam. non ordin. cap. cum. 18. extr. de sent. & rejudic. c. per titas 21. extr. qui fil. sint. legit. Joh. Andr. in quest. memorab. in c. mora. q. 33. de R. J. n. 7. Opinio communis autem sæpe tantum operatur, quantum veritas, hinc acta ab inhabili prætor, qui opinione hominum erat habilis, valent l. 3. de Offic. prætor. sententia ab occultè excommunicato tenet cap. ad prob. X. de sent. Excomm. testis, quamvis sit servus vel infamis, si tamen habeatur liber & probus, testimonium valet. tot. tit. C. si serv. vel libert.

VII.

Ubi communem habemus opinionem, quorundam singulares sententias curare non debemus. gloss. in l. 1. C. de pen. jud. qui male judic. Hochman. apud Besold. 1. consil. 20. num. 17. Ex usu enim Reipubl. est, ne à communi opinione in iudicando facile recedatur. l. unic. in princ. ibi sanè crebrior. de offic. questor. Siquidem veritas à pluribus rectius, quam à paucioribus percipi potest, arg. l. fin. ibi ut per ampliores homines perfectissima veritas revelatur. C. de fidei. cum benignius sit, juxta Plutarch. in Cresso, (ubi de religione loquitur) errare cum recepta & veteri opinione, quam nova & recenti, unde & Mynfinger. 3. respons. 21. num. 89. Ego, inquit, à communi Dd. sententia maxime in iudicando difficulter recedo, ut quam in iudiciis semper præ oculis habere oportet.

Excipe, nisi aperti erroris convinci posset communis opinio: puta si vel lege expressa vel ratione urgenti refragatur: Tum enim non satis est opinionem aliquam esse communem, nisi eadem quoque sit vera. Hartm. Pistor. lib. 1. quest. 24. n. 37. Rauchbar. part. 1. quest. 32. num. 102. Heig. part. 1. quest. 26. num. 56. Finckelthuf. obs. 1. num. 11. siquidem nunquam defunct Doct. ribus oppositiones, quoniam eas petunt, unde unde, vel iuste vel injuria, i. e. calumniosè & plerumque futiliter Cujac. in recit. ad l. 34. pr. de usufruct. legat. fac. la. §. sed neque. C. de V. I. E. add. Simon Pistor. conf. 15. num. 46. unde etiam communis opinio à Cujac. opinio Imperitorum dicitur in paratit. C. de in lit. jurand. & notatum esse communi opinioni inherere notat Carpzov. part. 2. quest. crimin. 72. num. 7.

VIII.

Opinio communis vim consuetudinis obtinere dicitur Bald. in c. ne in iuratis. extr. de consuet. Bocer. de investit. feud. c. 5. num. 558. Everard. in loco ab Auctoritat. num. 14. unde etiam legi æquiparatur, ejusque vim atque virtutem consequitur Lancellot. Galiaul. in l. centurio. n. 291. ff. de vulg. substituit. Berous consil. 91. num. 27. vol. 2. eaque servari debet tanquam jus Grat. resp. 77. n. 41. vol. 2. à qua etiam in iudicando recedendum non esse, trad. communiter Dd. in c. 1. extr. de consuet. ubi Felin. Dec. Bero. Ruin. consil. 152. n. 49. unde etiam nec sententia, quam quotidie increbescere & invalescere videmus, non repudianda, l. questum 12. §. sed si 27. de instr. legat. sed

sed ea quæ singularis est. arg. l. 1. in fin. ff. de Senator.

IX.

Opinio communis fortior est quam fictio, quia fictio præsupponit contrariam veritatem. c. quod à patribus 4. dist. 75. c. sunt 19. 27. q. 2. Joh. Andr. super reg. cum quis in jus succedit. q. 5. de R. 7. n. 4. siquidem eam non debemus relinquere propter novam phantasiam alterius. Bald. & Paul. de Castr. in l. fin. C. de instit. & substit. qua de causa iudex qui omittit communem opinionem adhærendo opinioni singulari unius Doctoris, litem non modo suam facere dicitur. Bart. in l. fin. C. de pen. judic. qui mal. judic. Marant. q. 5. legal. dist. 10. num. 38. Jafon. in l. sciendum. §. fin. col. penult. ff. qui satisd. cog. & Alex. conf. 95. col. 3. vol. 2. Alex. conf. 27. col. 3. vol. 1. verum etiam si ab ea in judicando recesserit, puniri debet. d. l. 2. ubi Bald. Cod. de pen. jud. qui malè judic.

Declara non procedere, si opinio communis Legum textibus destituatur, nec ulla adduci ratio possit. l. 1. §. sed neque C. de ver. jur. Encl. cap. capellanus 4. & ibi Dd. de ser. l. si quis 10. C. de condict. indeb. Joh. Andr. in cap. 1. de constitut. Camill. Plaut. in rubr. de V. O. lib. 1. cap. 1. num. 8. Hartman. Pistor. 1. q. 5. 3. num. 24. Aliàs multo erit melius ei opinioni adhærere; quæ firmitioribus textibus ac melioribus fulcitur rationibus, etiamsi vel Imperator ipsemet esset in contraria sententia. l. Aemilius 38. ff. de minor. Angel. conf. 170. col. 6. sæpe enim numero ulu venire solet, ut interpretes dicta aliorum personarum pedibus sequantur exemplo avium (quas Regales vocant) quarum unam prævolantem reliquæ omnes sublequi solent. Hartman. Pistor. 1. q. 5. 24. num. 37. cum ea, quæ jure non probatur, impunè sperni queat. Anton. de Butr. & Abb. in cap. 2. extr. de usur. Quapropter novæ opinioni contra communem tunc adhærendum, quando meliori fundata sit ratione, licet paucorum aut unius sit Doctoris Joh. Andr. in cap. 1. extr. de constit. Curt. jun. conf. 63. num. 1. Etsi enim religio sit maxima à communi Dd. opinione recedere Gabriel. Palæot. lib. sing. de 20. lib. & spur. cap. 46. num. 5. Veritati tamen præjudicium adferre non debet. l. 5. §. meminisse 9. ff. de alend. liber. Bocer. in Comment. ad Inst. de instit. & exhered. liber. num. 84. cum negari non possit eandem communem opinionem sapienter inventam esse falsissimam, prout ostendit Fichard. 1. conf. 6. num. 6. quoniam & sacris consignatum esse literis, ubi Exodi 23. in pr. in judicio non acquiescas plurimorum sententia, ut à verò devies, legitur, satis abunde constat. vid. Felin. in c. 1. extr. de constit. Dec. conf. 259. visis in pr. & consil. 366. num. 7. vers. 3. col. 3. Pacian. conf. 33. num. 4.

De Oppignoratione

vid. rubr. de pignore.

CAPUT XXIX.

Oppositum.

Axioma I.

Oppositorum natura est, ut se invicem tollant. l. quæ 98. ff. de acquir. hered. quia quod in uno disponitur, in alio negatur. c. nonne 5. de præsumpt. Conf. Illustr. tom. 3. conf. 41. n. 5. & ad positionem unius de oppositis, alterius sequi destructionem necesse est. l. hæc verba 69. de V. S. l. sed etsi pupillari. §. finitior. 7. ff. act. Pantischn. 2. q. 13. n. 7.

II.

Quæ per diversa accidentia differunt, non opponuntur propriè; cum oppositio sit distantia sub eodem genere, Arnif. 2. relect. cap. 1. §. 4. num. 8. Ut enim justæ contradictionis leges serventur, oportet omnia contraria, & eodem modo prædicari. C. A. mandat. th. 10.

III.

OPPOSITUM idem operatur in opposito, quod propositum in proposito, l. fin. §. fin. ff. de legat. 3. l. qui quærit am 15. ff. de legat. 1. l. si ex toto §. in pr. ff. eod. tit. l. si ut proponis 2. Cod. de nupt. l. Julianus 13. §. si venditor 4. & §. si procurator 25. ff. de actionib. empti. (§. plus. Inst. de action. cap. hospitium. distinct. 32. Laurent. Tennin. de Cautel. cautel. 45. n. 14.) Signorol. conf. 68. col. 4. Tiraquel. de retractu lig. §. 1. gl. 12. n. 16. Nevizan. conf. 70. num. 24. Socin. conf. 73. col. fin. in fin. vol. 1. Petr. Andr. Gammar. in dialect. legal. lib. 2. loco de proposito ad oppositum. Dec. conf. 382. n. 5. Mascard. de probationib. conclus. 815. n. 8. Menoch. conf. 271. n. 10. & conf. 296. n. 62. Surd. conf. 310. n. 12. vol. 3. Mari. Anton. var. resolut. lib. 2. resolut. 52. n. 12. Octav. Glorit. resps. 5. n. 32. Idem Surd. conf. 45. n. 23. & consil. 80. n. 35. & conf. 89. n. 40. & conf. 94. n. 51. & conf. 151. num. 31. Steph. Grat. discept. for. tom. 4. c. 757. n. 6. Vincent. Fusar. de substitut. q. 5. 257. n. 65.

IV.

OPPOSITA juxta se posita magis elucescunt. l. unic. §. & cum triplici. 2. in pr. C. de caduc. tollend. Arist. 2. de Cælo. Bald. in l. 1. C. quando liceat ab empt. disced. (Ex oppositione enim terminorum vocum significationes apparent. Treutl. 1. dist. 2. th. 1. vers. nam ex oppositione, a copposita ea demum sunt, quæ opponuntur secundum idem ad idem. l. 3. l. 12. l. 13. de except. rei judic. l. ult. C. de edend.)

CAPUT XXX.

Oppressio.

Axioma